

NÄMNDSYTTTRANDE

Datum 2025-11-13
Dnr 25SBN341

Samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till ändring av taxan för GIS-uppdrag och för ändring av taxan för bygglov

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att

1. anta förslag till ändring av taxa för GIS-uppdrag. Den nya taxan ska gälla från och med 1 januari 2026.
2. anta förslag till justeringar av avgifterna i bygglovstaxan. Den nya taxan ska gälla från och med 1 januari 2026.

Beslutet direktjusteras.

Ärendebeskrivning

De avgifter som beskrivs i detta beslutsförslag är avgifter före den årliga indexuppräkningsen som beslutas av samhällsbyggnadsnämnden.

Med bygglov avses i detta dokument även marklov, rivningslov, förhandsbesked, strandskyddsdispens, anmälningsärenden m.m.

Kommuner har enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (KL) rätt att ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Men när det gäller tjänster som kommunen är skyldig att erbjuda – till exempel enligt plan- och bygglagen (PBL) – får avgifter bara tas ut om det finns ett särskilt lagstöd för det.

Enligt 12. kap 10 § i PBL så ska grunderna för hur avgifterna beräknas anges i en taxa som kommunfullmäktige beslutar om.

Enligt förvaltningslagen 6 § har kommunen också en skyldighet att ge råd, service och information. För denna typ av service får inte avgifter tas ut – den ska i stället finansieras med skattemedel.

Det är viktigt att känna till att kommunen inte är skyldig att ta ut avgifter för bygglov eller GIS-uppdrag. Det är alltså fullt möjligt att helt eller delvis finansiera dessa verksamheter med skattemedel, om kommunen så önskar. Med egenfinansieringsgrad menas hur stor del av kostnaden för t.ex. ett bygglov som betalas av den som söker själva bygglov, jämfört med hur mycket som finansieras med medel.

När kommunen väljer att ta ut avgifter gäller självkostnadsprincipen (2 kap. 6 § KL och 12 kap. 10 § PBL):

Avgiften får inte vara högre än kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av handläggning, besked eller beslut som avgiften gäller. Det innebär att avgiften inte får användas för att skapa överskott eller vinst.

Taxorna bygger på Sveriges kommuners och regioners (SKR) förslag till modell för beräkning av avgifter. Taxemodellen innebär i korthet att en genomsnittlig handläggningskostnad per timme räknas fram och multipliceras med handläggningstiden för den specifika ärendetypen för att få fram avgiften.

$$\begin{array}{rclcl} \text{Handläggnings-} & & \text{Sammanlagda tiden} & & \\ \text{kostnad per timme} & \times & \text{för alla moment i den} & = & \text{Avgift} \\ & & \text{specifika ärendetypen} & & \end{array}$$

Den nuvarande taxan antogs av kommunfullmäktige 2016 och började gälla 1 januari 2017. Den har reviderats och indexuppräknats flera gånger. Ingen förändring görs i själva grundbeslutet.

Beslutsmotivering

GIS-taxan

GIS är en del av den verksamhet som bedrivs inom kart-, mät- och GIS-enheten (KMG). Idag har KMG en gemensam taxa för uppdrag med samma timkostnad. Taxan för kart- och mätuppdrag ska täcka kostnader för mätutrustning, licenser och bilar med mera, medan GIS-kostnader för system, licenser m.m. redan täcks av de förvaltningsavtal som tecknas med samtliga bolag och sektorer. I samband med en översyn av GIS finansieringsmodell har man därför bedömt att taxan för GIS-uppdrag behöver justeras.

GIS-taxans timkostnad föreslås sänkas från 1382 kronor till 916 kronor. Se bifogat dokument.

Bygglovstaxan

Bygglovstaxan måste hållas aktuell för att uppfylla självkostnadsprincipen och för att säkerställa egenfinansieringsgraden. Vissa avgifter behöver därför höjas något och vissa avgifter föreslås sänkas.

Taxan behöver även justeras utifrån de lagändringar som föreslås börja gälla från 1 december 2025.

I det bifogade dokumentet "Jämförelsetabell bygglovstaxa 2025-2026.pdf" framgår ändringarna, där inget anges så föreslås avgiften vara oförändrad.

Livsmiljö Gävle

Anna Tengqvist, bygglovchef

Annelie Höök, gruppsamordnare Kart- Mät och GIS

Bilagor:

- Taxa år 2026 för Kart, Mät och GIS 2025.pdf
- Jämförelsetabell bygglovstaxa 2025-2026.pdf
- Taxetabell bygglov 2026.pdf